Information fra
Stevns Kommune
2026

DEMENSPOLITIK

Demenspolitik

Formålet med demenspolitikken er at sætte retningen for arbejdet med mennesker med demens og deres pårørende.

stevns kommune

center for
sundhed & omsorg

Indholdsfortegnelse

Forord 3
Indledning 4
Indsatsområder 5
1. Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling af demens 5
2. Bedre kvalitet i plejen, omsorg og rehabilitering 6
3. Støtte til mennesker med demens og pårørende 7
4. Demensvenlige boliger og samfund 8
5. Øget videns- og kompetenceniveau 9
Hvis du vil vide mere 10
Kildehenvisninger 10

Forord

I 2016 blev den nationale demenshandlingsplan forhandlet på plads af regeringen. Demenshandlingsplanen opstiller nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025. Med afsæt heri udarbejdede kommunen i 2021 en kommunal demenspolitik.

Demenspolitikken er udarbejdet med afsæt i input fra medarbejdere, borgere med demens, pårørende og relevante samarbejdspartnere samt med involvering af det daværende Social- & Sundhedsudvalg. Politikken bygger således på både faglighed og bred inddragelse.

Politikken bidrager til en fælles retning for indsatsen i arbejdet for og med vores borgere med demens og understøtter deres forudsætninger for at bevare og styrke deres livskvalitet

Den nationale demenshandlingsplans nuværende tidshorisont er nu udløbet, og der foreligger endnu ikke en ny national indsats på området. Det fremgår imidlertid af regeringens regeringsgrundlag, at der skal udarbejdes en ny national demenshandlingsplan[1]. Vi må derfor forvente, at der inden for den nærmeste fremtid vil blive taget initiativ til en ny national ramme for demensindsatsen. Den kommende nationale indsats forventes at bidrage til, at demensindsatsen integreres i ældreplejen og sundhedsrådenes arbejde og dermed ses i sammenhæng med sundhedsreformen og ældreplejen.

Indtil en ny national demenshandlingsplan foreligger, fastholder og videreudvikler kommunen det igangværende arbejde på demensområdet. Den kommunale demenspolitik tager fortsat afsæt i de fem fokusområder fra den nuværende nationale demenshandlingsplan, som udgør et fælles fundament og en tydelig retning for kommunens indsats for mennesker med demens og deres pårørende.

Thomas Cilius Hansen / **Anette Mortensen**
Formand for Udvalget for Social, Sundhed og Kultur — Borgmester

Politikken er vedtaget af kommunalbestyrelsen den 29. oktober 2026.

[1] Kilde: Link til det politiske regeringsgrundlag, juni 2026:
https://stm.dk/media/rc1ktdmg/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen.pdf

Indledning

Formålet med demenspolitikken er at sætte retningen for arbejdet med mennesker med demens og deres pårørende. Det gælder både for arbejdet med de mennesker, der er udredt for demens og de mennesker, der har symptomer forenelige med demens.

I Stevns Kommune har vi fokus på værdighed. På trods af en demenssygdom skal det fortsat være muligt at leve et så værdigt og aktivt liv som muligt. Borgere i Stevns Kommune med demenssygdomme og deres pårørende har brug for særlige og målrettede indsatser, så de kan opretholde en meningsfuld hverdag med fokus på livskvalitet.

Med udgangspunkt i Stevns Kommunes Sundhedspolitik ønsker vi, at flere skal leve et liv med bedre mental trivsel. Vi vil forstærke de faktorer, der fremmer den mentale trivsel, og vi vil have særligt fokus på sociale fællesskaber, der blandt andet modvirker ensomhed[2].

I arbejdet med mennesker vil der altid være en række overvejelser og dilemmaer, som personalet skal forholde sig til. Personalet bliver ofte stillet i dilemmaer, når de både skal respektere borgers privatliv, frihed og selvbestemmelsesret og samtidig skal personalet yde den nødvendige omsorg. Det kræver høj faglighed og de rette kompetencer til at foretage faglige og etiske vurderinger i forhold til mennesker med demens.

Stevns Kommune vælger at fastholde de fem fokusområder fra den nationale demenshandlingsplan 2016-2025 som grundlag for kommunens videre arbejde, indtil en ny national demenshandlingsplan foreligger.

1. Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling.
2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering.
3. Støtte og rådgivning til pårørende til mennesker med demens.
4. Demensvenlige samfund og boliger.
5. Øget videns- og kompetenceniveau.

Fokusområderne danner et fælles grundlag for at udvikle en demensindsats, der tager udgangspunkt i mennesker med demens og deres pårørendes behov.

[2] Kilde: Stevns Kommunes Sundhedspolitik s. 2.

Indsatsområder

1. Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling af demens

En tidlig opsporing og derefter en korrekt diagnose er helt afgørende for, at vi som kommune kan sætte ind med den rette behandling og pleje af høj kvalitet over for mennesker med demens. Desuden kan tidlig opsporing og efterfølgende udredning være med til at forebygge en forværring af demenssygdommen[3].

Det er altid en læge, der henviser til den regionale udredningsenhed. Beboere på plejehjem med allerede fremskreden demens, som modtager god og relevant pleje og behandling, men hvor der ikke er stillet en diagnose, skal ikke udredes i unødvendigt omfang, medmindre det er af afgørende betydning for kvaliteten af deres pleje og behandling.

Stevns Kommune ønsker

- At opspore borgere med demens tidligt med henblik på at borger kan få en specifik diagnose. Herved kan individuel støtte og pleje tilrettelægges med udgangspunkt i personcentreret omsorg.
- At borgere med demens og deres pårørende er tilknyttet en demenskoordinator og møder så få fagpersoner som muligt.
- At tilbyde undervisning, vejledning og støtte til borgere og de pårørende.
- At information om kommunens tilbud er let tilgængelige for borgere og medarbejdere.

[3] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 17.

2. Bedre kvalitet i plejen, omsorg og rehabilitering

Mennesker med demens er lige så forskellige som alle andre mennesker. Et fællestræk er dog, at afhængigheden af hjælp og støtte fra andre bliver større, efterhånden som sygdommen udvikler sig.

Behovet for hjælp og støtte kan spænde lige fra rådgivning, vejledning samt psykosociale, rehabiliterende eller vedligeholdende indsatser tidligt i sygdomsforløbet, til omfattende pleje, omsorg og palliative indsatser i livets sidste faser, som oftest foregår i plejebolig[4].

Det er afgørende i mødet med borgere med demens og deres pårørende, at man har fokus på personcentreret omsorg. Når man yder personcentreret omsorg, sætter man personen i centrum fremfor sygdommen. De indsatser, der gives til mennesker med demens, skal tage højde for den enkeltes individuelle behov. Et vigtigt element af personcentreret omsorg er ”livshistorien”. For at medarbejderne kan understøtte identitet og livskvalitet i hele sygdomsforløbet, er det væsentligt, at borgeren og de pårørende beskriver ting, erfaringer, vaner og rutiner, der har eller har haft betydning igennem livet. Det er derfor vigtigt at inddrage pårørende som en vigtig samarbejdspartner og ressource.

Stevns Kommune ønsker

- At yde høj kvalitet af personcentreret omsorg til borgere med demens. Det betyder at understøtte identitet og livskvalitet ved i samarbejde med borger og pårørende at indsamle viden om borgers livshistorie, vaner og værdier.
- At fremme samarbejdet på tværs af de faggrupper, der er i berøring med borgere med demens.
- At sikre løbende udvikling og implementering af indsatser på demensområdet ved bl.a. at gennemføre uddannelsesforløb på tværs af faggrænser.
- At tilbyde meningsfulde sociale aktiviteter.
- At tilbyde aflastning og støtte i hjemmet samt midlertidige og aflastende boliger.
- At tilbyde dagcenter og daghjem som meningsfulde tilbud til mennesker med demens.
- At tilbyde rådgivning omkring tryghedsskabende velfærdsteknologier

[4] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 27.

3. Støtte til mennesker med demens og pårørende

Når et menneske rammes af demens, påvirker det ikke kun personen med demens, men også den øvrige familie og omgangskreds. Hverdagslivet vil uundgåeligt blive anderledes både for personen med demens og den øvrige familie i takt med, at sygdommen skrider frem. Personen med demens får ikke blot behov for øget hjælp og støtte i dagligdagen, men ofte ændrer personligheden sig også som følge af sygdommen, hvilket kan belaste familien yderligere[5].

Mange pårørende yder selv en stor indsats med at støtte et nærtstående familiemedlem med demens. Ofte både i form af praktisk hjælp, pleje og omsorg. Og det kan være hårdt for både de sociale relationer mellem personen med demens og den pårørende – men i høj grad også for de sociale relationer til omverdenen: venner, familie og netværk[6].

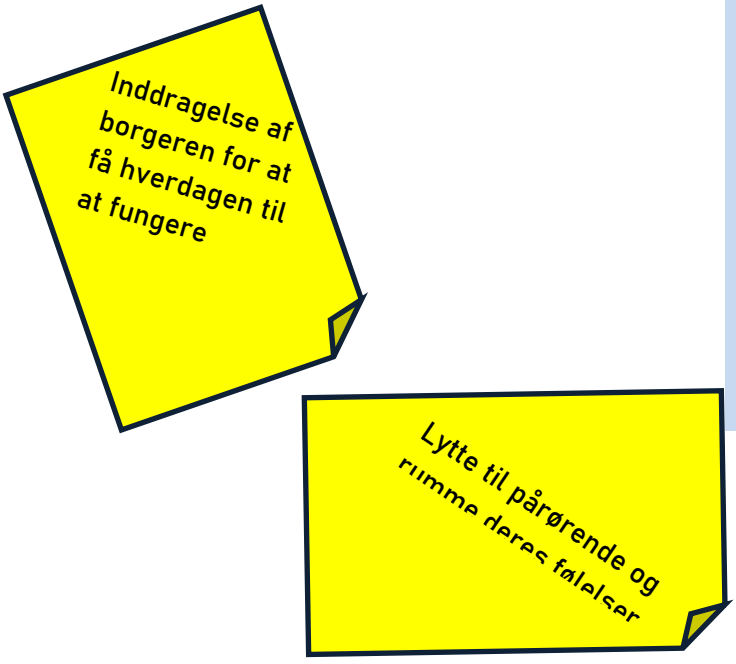

Stevns Kommune ønsker

- At tilbyde viden, vejledning, undervisning og støtte til borgere med demens og deres pårørende.
- At tilbyde tilpasset foredrag og kurser for mennesker med demens og deres pårørende både i forbindelse med diagnose og ved indflytning i plejebolig.
- At udbrede viden om den personcentrerede omsorgsteori der arbejdes efter.
- At tilbyde individuelle samtaler og familiesamtaler.
- At tilbyde støttegrupper og netværksgrupper.
- At tilbyde sociale aktiviteter i form af dagtilbud.
- At tilbyde fleksibel aflastning.
- At planlægge arrangementer tilpasset mennesker med demens bl.a. i samarbejde med frivillige organisationer, civilsamfund og lokale fællesskaber. .

[5] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 31.

[6] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 31.

4. Demensvenlige boliger og samfund

I dag har 42 pct. af beboerne på plejehjem og i plejeboliger en demensdiagnose. Den samlede andel skønnes dog at være endnu højere, da der hertil kommer alle de beboere, der lever med demens uden at have fået en egentlig diagnose[7]. En intern opgørelse i Stevns Kommune viser at op mod 70 % af beboerne på kommunens plejecentre har en demensdiagnose eller symptomer forenelige med demens.

I takt med at andelen af ældre i befolkningen stiger, må det forventes, at antallet af borgere med en demensdiagnose, som har behov for en plejebolig, også stiger. Det er derfor afgørende, at både de eksisterende og de fremtidige plejeboliger kan imødekomme efterspørgslen efter flere og mere demensvenlige plejeboliger[8].

En demensvenlig indretning kan have stor betydning for tryghed og trivsel og kan bidrage til større livskvalitet for den enkelte beboer med demens. Samtidig kan en demensvenlig indretning og demenssikrede plejeboliger bidrage til forebyggelse af magtanvendelse[9].

Stevns Kommune ønsker

- At udbrede viden om demens til lokalsamfundet.
- At alle kommunale enheder har kendskab til demensområdet.
- Demensvenlig indretning af eksisterende og nybyggeri indenfor plejeområdet - heriblandt fokus på velfærdsteknologi.
- At understøtte gode overgange fra eget hjem til plejebolig.

[7] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 39.

[8] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 39.

[9] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 39.

5. Øget videns- og kompetenceniveau

En forbedret indsats på demensområdet til gavn for både mennesker med demens og deres pårørende kræver viden. Viden i form af forskning og et større kendskab til, hvordan demens forebygges, hvilke indsatser der virker, når et menneske rammes af demens, men også hvordan viden og kompetencer omsættes i praksis til gavn for borgerne[10].

Der er behov for fortsat at styrke kompetencerne hos de mange aktører, der er i kontakt med mennesker med demens og deres pårørende, hvis vi skal sikre den bedst mulige behandling og pleje af mennesker med demens. Det gælder alle lige fra social- og sundhedsmedarbejderne, der kommer i borgerens eget hjem. Pædagogerne og terapeuterne, som står for de daglige aktiviteter på plejehjemmet og mange flere[11].

Stevns Kommune ønsker

- At stille kommunens viden og erfaring til rådighed i forhold til forskning og udvikling.
- At sætte fokus på forskning og implementering af evidensbaseret praksis.
- At udvikle kompetencer på tværs af egne enheder og faggrupper.
- At øge samarbejdet med de praktiserende læger i kommunen.
- At øge viden om demens blandt de frivillige, der er i berøring med personer med demens.
- At styrke medarbejdernes kompetencer inden for demensfaglig refleksion, udvikling og håndtering af udfordrende situationer i det daglige omsorgsarbejde.

[10] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 41.

[11] Kilde: ”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025 s. 43.

Hvis du vil vide mere

Nationalt videnscenter for demens: https://videnscenterfordemens.dk/da
Alzheimerforeningen: www.alzheimer.dk/
Ældresagen: www.aeldresagen.dk/sider/forside.aspx
Stevns Kommune: https://www.stevns.dk/service-and-selvbetjening/sundhed-sygdom-and-psykiatri/demens-i-familien
Stevns Kommunes kvalitetsstandard for tryghedsskabende velfærdsteknologier [under udarbejdelse – skal politisk godkendes]

Kildehenvisninger

”Et trygt og værdigt liv med demens” oplæg til den nationale demenshandlingsplan 2025: https://www.sum.dk/Aktuelt/Publikationer/~/media/Filer%20-%20Publikationer_i_pdf/2016/Demenshandlingsplan-2025-PUB-sept-2016/Handlingsplan-V2.ashx

Stevns Kommunes ”Sundhedspolitik”: https://stevns.dk/sites/default/files/om_kommunen/planer_politikker/politikker_strategier/asundhedspolitik_stevns_kommune_2019-2022.pdf

Det politiske regeringsgrundlag, juni 2026: https://regeringen.dk/aktuelt/publikationer-og-aftaletekster/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/